תזכיר חוק

1. שם החוק המוצע

תזכיר חוק שירות הביטחון הכללי (תיקון מס'...), התשפ"ד-2023

2. מטרת החוק המוצע והצורך בו

מטרת התיקון המוצע לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק השב"כ או החוק) היא להבהיר הסדרים שונים בחוק, בדגש על אלו מעולמות המחשב והסייבר, ולהתאימם למציאות הנוכחית, תוך גידור הסמכויות הנתונות לשירות הביטחון הכללי (להלן – השירות) וקביעת מנגנוני דיווח, פיקוח ובקרה אפקטיביים. זאת, בחלוף למעלה משני עשורים ממועד חקיקת החוק, ובהתחשב בשינויים המשמעותיים שחלו באיומים עמם מתמודד השירות, בפרט בשים לב למציאות הטכנולוגית המתפתחת.

3. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1: התאמת סמכויות השירות בחקיקה ביחס לקבלת מידע, איסוף מידע והעברת מידע

הצעת חוק זו מבקשת להבהיר ולהתאים באופן מפורש בחקיקה את סמכויות השירות ביחס לקבלת מידע, איסוף מידע והעברת מידע, כך שהן יחולו גם ביחס למאגרי מידע, במגבלות ובתנאים הקבועים בהצעה (הוספת סעיף 8א ו-8ב לחוק השב"כ). כך, מבוקש ליתן מענה למציאות הטכנולוגית והחברתית הנוכחית והמתפתחת, שבה מידע הנחוץ לשירות לצורך מילוי תפקידיו ושהיה מצוי בעבר בעיקר בידי גופים ציבוריים, ובכלל זאת בידי חברות התקשורת שהן ספק מורשה כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982, אשר ביחס למידע המצוי ברשותן השירות מחזיק בסמכויות לפי סעיף 11 לחוק, מצוי כיום בחלקו גם בידי חברות פרטיות, ובחלקו אינו נגיש לשירות באופן ובהיקף שהיה בעבר. עוד מוצע, כי הפעלת הסמכויות האמורות, הן לעניין קבלה ואיסוף של מאגרי מידע והן לעניין העברה של מאגרי מידע, תוכפף למנגנוני אישור, פיקוח ובקרה הדוקים, הקבועים בהצעת החוק.

עיקר 2: עדכון סמכויות השירות לדרוש מידע לפי סעיף 11 לחוק שב"כ

הצעת חוק זו מבקשת להתאים ולעדכן את סמכות השירות לדרוש מידע לפי סעיף 11 לחוק השב"כ. מאז חקיקת חוק

השב"כ חלו שינויים משמעותיים גם בעולם התקשורת, במיוחד בכל הקשור לפעילות במרשתת. על אף שינויים אלה, סמכות השירות לקבלת מידע מספק מורשה ולעשות בו שימוש לצורך מילוי תפקידיו, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק השב"כ, לא עודכנה. תיקון זה נועד לעדכן גם סמכויות אלה על-מנת להתאימן ולהסדירן בראי ההתפתחויות בעולם התקשורת לצד קביעת מגבלות על תכליות השימוש במידע שיתקבל על-ידי השירות ואופן השימוש בו, לאור הפגיעה האפשרית בזכות לפרטיות הכרוכה בכך. כמו כן, התיקון נועד להגביר את הפיקוח והבקרה על השירות בכל הקשור לקבלת מידע מחברות התקשורת האמורות מכוח סעיף 11 כאמור ולשימוש בו על-ידי השירות לצורך מילוי תפקידיו לפי החוק.

עיקר 3: עיגון סמכויות השירות וביצוען ביחס להקשרי מחשב וחומר מחשב

הצעת חוק זו מבקשת להבהיר ולטייב את גדרי סמכויות השירות, הקיימות כיום, לביצוע חיפוש בתחנת גבול (סעיף 9 לחוק השב"כ); חיפוש סמוי (סעיף 10 לחוק השב"כ), בהקשרי מחשב וחומר מחשב.

כמו כן, הצעת חוק זו מבקשת לעגן את סמכות השירות לבצע פעולות בדבר המגלם חומר מחשב למטרת סיכול של פעילות טרור או ריגול (הוספת סעיף 10א לחוק). הטעם לכך הוא שלנוכח התגברות בפעילויות היריב במרחב הסייבר לרבות במישורי סיכול טרור, אבטחת מידע וסיכול פעולות רוגלה, ובין היתר, לאור מגמה גוברת של הכנת מעשי טרור, תיאומם, ארגונם או הסתה לביצועם על ידי שימוש בטכנולוגיה מתקדמת הקשורה למחשבים, ישנו צורך חיוני במתן סמכות לביצוע פעולות בדבר המגלם חומר מחשב הקשור לפעילות טרור, או לפעילות ריגול במטרה לשבש את פעילות הטרור או לסכלה כדי למנוע פגיעה בחיי אדם או למנוע פגיעה חמורה בביטחון המדינה.

עיקר 4: הקניית סמכות נוספת לשירות לעניין מידע או סוגי מידע

הצעת חוק זו מבקשת לאפשר, לתקופת זמן מוגבלת, להקנות לשירות סמכות נוספת עניין מידע או סוגי מידע, לשם מניעת עבירות בתחומים המפורטים בסעיפים 7 ב) 1), (2) או (6) לחוק השב"כ, ככל שיתעורר צורך חיוני בסמכות אשר הסמכויות הקיימות כיום בחוק לעניין מידע או סוגי מידע כאמור אינן יכולות לתת לו מענה. זאת, בכפוף להחלטה של ועדת השרים לענייני השירות ולאישור ועדת הכנסת לענייני השירות, לאחר שהשתכנעו כי

התעוררו נסיבות חדשות המצדיקות מתן סמכות כאמור.

עיקר 5: קביעת סיווג ביטחוני והתאמה ביטחונית לבעל תפקיד בהליך

בשנים האחרונות, עלה צורך לבצע התאמה ביטחונית לגורמים נוספים שאינם נחשבים במישרין למי שממלאים תפקיד או משרה בשירות הציבורי או בגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה. המדובר בבעלי מקצועות חופשיים כדוגמת עורכי דין, מומחים, מגשרים וכדומה, שאינם מועסקים בתפקיד או משרה כאמור, אלא שבהקשרים מסוימים, מילוי תפקידם מחייב חשיפתם לחומר מסווג.

לצורך הרחבת סמכות השירות לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני לתפקידים כאמור ובהתאם לבצע הליכי התאמה ביטחונית למי שממלא אותם, מוצע לתקן את סעיפים 7(ב)(3) ו-15 ולהקנות לשירות סמכות לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני לתפקידים כאמור, ובהתאם גם לקבוע התאמה ביטחונית לבעלי תפקידים הממלאים אותם, לעניין סוגי ההליכים המוגדרים בסעיף 15. זאת, מבלי לגרוע מסמכות השירות לפי החוק לקבוע הוראות בדבר סיווג בטחוני והתאמה ביטחונית לתפקידים ולמשרות בשירות הציבורי ובגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה.

4. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תזכיר חוק זה כולל שורה של תיקונים שמוצע לערוך בחוק השב"כ:

1. יתוקנו סעיפים 1, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 19, ו-22 לחוק השב"כ.

2. יתווספו סעיפים 8א, 8ב, 10א,11א ו-11ב לחוק השב"כ.

5. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המינהלי

לא רלוונטי

6. נוסח החוק המוצע:

להלן נוסח החוק מוצע:

תזכיר חוק מטעם משרד ראש הממשלה:

תזכיר חוק שירות הביטחון הכללי (תיקון מס' ...), התשפ"ד-2023

תיקון סעיף 1

1. בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002[1] (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, אחרי הגדרת "נוהלי השירות" יבוא:

""דבר המגלם חומר מחשב" – כמשמעותו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995[2]";

""חדירה לחומר מחשב", "חומר מחשב", "מחשב" – כהגדרתם בסעיפים 1 ו-4 לחוק המחשבים, התשנ"ה-1995";

""חוק האזנת סתר" – חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979[3]";

""חוק הגנת הפרטיות - חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981[4]";

""מאגר מידע" – כל המידע השמור במאגר מידע כמשמעו בחוק הגנת הפרטיות".

תיקון סעיף 7

2. בסעיף 7(ב) לחוק העיקרי –

במקום פסקה (3) יבוא:

"קביעת הוראות בדבר סיווג ביטחוני לתפקידים ולמשרות וכן קביעה של התאמה ביטחונית של אדם לתפקיד או למשרה שסווגו בסיווג ביטחוני, לרבות על ידי שימוש בבדיקות פוליגרף, והכל כפי שייקבע בחוק ובכללים;".

תיקון סעיף 8

3. בסעיף 8(א) לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (1), אחרי "לקבל ולאסוף מידע" יבוא:

"ולעניין מאגר מידע שאפשרות קבלתו לא הוסדרה בדין אחר – בהתאם להוראות סעיף 8א;"

(2) בפסקה (2), אחרי "בכפוף להוראות כל דין" יבוא:

"ולעניין מאגר מידע – בהתאם להוראות סעיף 8ב;"

הוספת סעיף 8א

4. אחרי סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:

"קבלה ואיסוף של מאגרי מידע ושימוש בהם

8א. (1) בסעיף זה –

"מידע בעל רגישות מיוחדת" – כל אחד מאלה:

(1) מידע רפואי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;

(2) מידע גנטי כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000;

(3) מידע על אודות דעותיו הפוליטיות של אדם או על אמונותיו הדתיות של אדם, למעט מידע העלול לבסס חשש ממשי למעשים שלא כדין;

---

[1] ס"ח התשס"ב, עמ' 179.
[2] ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.
[3] ס"ח התשל"ט, עמ' 118.
[4] ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(4) מידע שחלה עליו חובת סודיות שנקבעה בדין, למעט לפי חוק הגנת הפרטיות;

(5) מידע שהוא תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת סתר;

(6) מידע על צנעת חייו האישיים של האדם, כגון התנהגותו והעדפותיו המיניות של אדם, יחסיו עם בני משפחתו והתנהגותו ברשות היחיד, והכל למעט מידע העלול לבסס חשש ממשי למעשים שלא כדין;

(7) מידע על נכסיו של אדם, חובותיו והתחייבויותיו הכלכליות, מצבו הכלכלי או שינוי בו, יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו הכלכליות ומידת עמידתו בהן;

(8) מידע שהוא מזהה ביומטרי; לעניין זה "מזהה ביומטרי" – נתון ביומטרי המשמש לזיהוי אדם או לאימות זהותו; "ביומטרי" – מאפיין אנושי, פיזיולוגי או התנהגותי ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת;

(9) מידע נוסף שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם ראש הממשלה.

(2) (1) ראש הממשלה, לבקשת ראש השירות ולאחר קבלת חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה, רשאי להתיר לשירות לקבל או לאסוף מאגר מידע הדרוש לו לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיפים 7(ב)(1) ו-(2) לחוק, וזאת למעט מאגר הכולל רק מידע בעל רגישות מיוחדת, ולמעט מאגר שאפשרות קבלתו הוסדרה בדין אחר.

(2) בקשת ראש השירות לפי סעיף זה תכלול פירוט בדבר האופן שבו יתקבל המאגר בשירות או ייאסף על-ידיו, בעל המאגר, מאפייני המאגר, המידע וסוגי הרשומות הקיימים במאגר והיקף הרשומות הקיימות בו והדרושים לשירות לצורך מילוי תפקידיו כאמור, הכל אם הם ידועים מראש, וכן נימוק בדבר הצורך בשימוש בנתונים מסוגים אלו, האופן בו ייעשה שימוש במאגר על-ידי השירות, הגורמים אשר יעשו בו שימוש והתקופה המבוקשת להחזקת המאגר.

(3) ראש הממשלה לא ייתן היתר לפי סעיף זה, אלא לאחר ששקל, בין היתר, את מידת הפגיעה בפרטיות, ושוכנע כי קבלת המאגר או איסופו דרושים לצורך מילוי תפקידי השירות כאמור וכי התועלת שתופק מהשימוש בו עולה, בנסיבות העניין, על מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך; בהיתר יפורטו סוגי הרשומות המותרים לקבלה ולאיסוף והוא יינתן לתקופה שלא תעלה על 24 חודשים. ראש הממשלה יהיה רשאי לשוב ולחדש את ההיתר, לבקשת ראש השירות כאמור בסעיף קטן (2), לתקופה נוספת של עד 24 חודשים בכל פעם.

(4) כלל מאגר מידע הן מידע בעל רגישות מיוחדת והן מידע שאינו בעל רגישות מיוחדת, לא יינתן היתר כאמור בסעיף זה אלא לעניין מידע שאינו בעל רגישות מיוחדת. לא ניתן היה לבצע הפרדה בין שני סוגי המידע כך שהמאגר יתקבל או ייאסף ללא מידע בעל רגישות מיוחדת, לא יינתן היתר לקבלו או לאוספו.

(3) (1) שוכנע ראש השירות כי קיים צורך דחוף בקבלת מאגר או באיסופו בידי השירות וכי אין סיפק לקבל מבעוד מועד היתר לפי סעיף קטן (ב), רשאי הוא להתיר לשירות לקבל או לאסוף את המאגר, ויחולו לעניין זה הוראות פסקאות (ב)(3) ו-(ב)(4) בשינויים המחויבים; ואולם, לא ייעשה שימוש במאגר אלא לאחר קבלת היתר מאת ראש הממשלה לפי סעיף זה.

(2) נתן ראש השירות היתר לפי סעיף קטן זה יודיע על כך מיד ליועץ המשפטי לממשלה ולראש הממשלה אשר יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

(4) קבלת מאגר מידע או איסוף מאגר מידע לפי סעיף זה יעשו בהתאם לסמכויות השירות לקבלה ולאיסוף מידע לפי כל דין; לא ייאסף מאגר מידע כאמור אלא בנסיבות שבהן לא ניתן באופן סביר לקבלו.

(5) (1) ניתן היתר לפי סעיף קטן (ב), השירות יהיה רשאי לעשות במאגר המידע שהתקבל או שנאסף שימוש לצורך מילוי כלל תפקידיו לפי החוק; שימוש במידע שלא לצורך תפקידי השירות לפי סעיפים 7(ב)(1) ו-7(ב)(2) ייעשה בהתאם לכללים שייקבעו ובאופן שיצמצם את מידת הפגיעה בפרטיות.

(2) השימוש במידע ייעשה רק על-ידי בעלי תפקידים בשירות שהוסמכו לכך על-ידי ראש השירות, לאחר ששוכנע כי הדבר דרוש לצרכי מילוי התפקיד; בהסמכה יפורטו השימוש הנדרש במאגר והתכליות שלשמן ניתן יהיה לעשות בו שימוש; ההסמכה תהיה לתקופת מילוי התפקיד, ולא תעלה על 12 חודשים, ואולם רשאי ראש השירות לשוב ולחדשה לפי הוראות סעיף קטן זה.

(6) כלל מאגר מידע אמצעי ביומטרי שניתן להפיק ממנו נתון ביומטרי, השירות יהיה רשאי להפיק נתון כאמור ולעשות בו שימוש על בסיס צורך פרטני בלבד ובכפוף לאמור בכללים לעניין צמצום הפגיעה בפרטיות.

(7) ראש השירות ימסור לראש הממשלה וליועץ המשפטי לממשלה – אחת לשלושה חודשים, ולוועדת הכנסת לענייני השירות – אחת לשנה, דיווח על מאגרים שהתקבלו או נאספו לפי סעיף זה; הדיווח יכלול פרטים על אודות המידע הנמצא בכל מאגר, השימוש שהשירות עשה במאגר ובמידע הכלול בו לצורך מילוי תפקידיו, הערכה בדבר מידת התועלת של כל מאגר למימוש תפקידי השירות ומספר ההסמכות שניתנו לבעלי תפקידים בשירות לפי סעיף קטן (ד).

(8) אין בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של השירות לקבל מידע או מאגר מידע שהוא רשאי לקבלו לפי כל דין אחר.".

הוספת סעיף 8ב 5. אחרי סעיף 8א המוצע יבוא:

"העברת מאגרי מידע 8ב (1) השירות יהיה רשאי להעביר מאגר מידע שהתקבל או נאסף בשירות בהתקיים טעמים מיוחדים, כאשר הדבר דרוש לצורך מילוי תפקידיו של השירות, בהתאם לאמור בכללים ובאישור ראש השירות;

(2) בבוחנו מתן אישור כאמור, ישקול ראש השירות, בין היתר, האם יש בהעברת המאגר כדי לפגוע במקורות מידע או בשיטות פעולה של השירות וכן היבטים הנוגעים לפגיעה בפרטיות; האישור יינתן רק מקום בו ראש השירות השתכנע כי הצורך בהעברת המאגר עולה על הפגיעות האמורות.

(2) על אף האמור בסעיף קטן (א) –

(1) לא יועבר מכוח סעיף זה מאגר מידע הכולל מידע על תושבי ישראל; לעניין זה "תושב ישראל" – מי שרשום במרשם האוכלוסין כמשמעותו לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965;

(2) לא יועבר מאגר מידע אלא לגורם שייקבע בכללים המוסמך להחזיק במידע מהסוג הכלול במאגר לפי הדין החל עליו.

(3) העברת מאגר מידע תותנה בהתקיימם של התנאים הבאים:

(1) השימוש במאגר המידע בידי הגורם שאליו יועבר יהיה רק למטרה שלשמה נמסר, אלא אם כן אישר ראש השירות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שימוש למטרה אחרת, ובלבד שגם זו נדרשת לצורך מילוי תפקידיו של השירות;

(2) מאגר המידע לא יועבר מהגורם שאליו הועבר לגורם אחר, אלא אם כן אישר ראש השירות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, את העברתו של מידע מתוך המאגר לגורם אחר; הגורם האחר לא יהיה רשאי להעביר את המידע לידי גורם נוסף כלשהו, אלא אם כן אישר זאת ראש השירות, מטעמים מיוחדים שיירשמו;

(3) הגורם שאליו יועבר המאגר התחייב לשמור על סודיותו ועל אבטחת המידע המצוי בו.

(4) ראש השירות ימסור לראש הממשלה וליועץ המשפטי לממשלה – אחת לשלושה חודשים, ולוועדת הכנסת לענייני השירות – אחת לשנה, דיווח על מאגרים שהועברו לפי סעיף זה; הדיווח יכלול פרטים על אודות המאגר שהועבר והמידע שנכלל בו, הצורך הביטחוני בהעברתו לשם מילוי תפקידי השירות והגורם שאליו הועבר."

תיקון סעיף 9

6. בסעיף 9 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) אחרי "הכל בנוכחותו של אותו אדם" יבוא "לעניין סעיף זה, "טובין" או "חפץ" – לרבות מחשב ודבר המגלם חומר מחשב.".

(2) בסעיף קטן (ב) אחרי "שלא בנוכחות בעליהם או המחזיק בהם ובלא ידיעתו" יבוא "ובלבד שלא ניתן, באופן סביר, להשיג את מטרת החיפוש או התפיסה בדרך אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה.".

תיקון סעיף 10

7. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים במקום "חיפוש סמוי בכלי רכב ובחצרים למטרות מודיעין" יבוא "חיפוש סמוי בכלי רכב, בחצרים, במחשב ובחומר מחשב למטרות מודיעין.".

(2) בסעיף קטן (א) –

(1) במקום "להתיר בכתב" יבוא "להסמיך בכתב";

(2) אחרי "להיכנס לכלי רכב או לחצרים" יבוא "וכן לבצע חדירה לחומר מחשב";

(3) אחרי "ולערוך שם חיפוש ולאסוף מידע" יבוא "והכל";

(4) אחרי "באותם חצרים" יבוא "או באותו דבר המגלם חומר מחשב";

(5) אחרי "להשיג את מטרת החיפוש בדרך אחרת" יבוא "שפגיעתה בזכויות פחותה, וזאת לרבות לעניין אופן ביצוע החיפוש, איסוף המידע או החדירה לדבר המגלם חומר מחשב, לפי העניין, ככל שאלו ידועים מראש (להלן – חיפוש סמוי).".

(3) בסעיף קטן (ב) –

(1) במקום "72 שעות" יבוא "48 שעות";

(2) אחרי "ממועד מתן ההיתר" יבוא "ראש הממשלה יהיה רשאי לבטל את ההיתר או להאריכו בהתאם לאמור בסעיף קטן (א), ככל שהדבר נדרש.".

(4) במקום סעיף קטן (ג) יבוא "(ג) בבקשה להיתר לפי סעיף זה יפורטו כלי הרכב, החצרים, המחשב או דבר המגלם חומר מחשב שלגביהם מבוקש ההיתר, המידע שמבקשים לאסוף, אם הוא ידוע מראש, והצורך באיסופו כאמור בסעיף קטן (א), אופן ביצוע החיפוש והאיסוף, ככל שזה ידוע מראש, וכן תקופת תוקפו של ההיתר המבוקש;".

(5) בסעיף קטן (ד) –

(1) אחרי "אחת ל-30 ימים" יבוא "ולוועדת הכנסת לענייני השירות – אחת לשנה";

(2) אחרי "על היתרים שניתנו לפי סעיף זה" יבוא "הדיווח יכלול את התכליות לשמן התבקשו ההיתרים, מספר ההיתרים שניתנו והערכה בדבר מידת התועלת שהופקה מהמידע שהתקבל כתוצאה ממתן ההיתרים.".

(6) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד), לא יבוצע חיפוש סמוי אצל בעלי המקצוע המפורטים בסעיף 9א לחוק האזנת סתר, אלא באישור בית משפט ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 9א(א)(1) ו–(ב) לחוק האמור בשינויים המחויבים; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכות ראש רשות ביטחון לפי סעיף 5 לחוק האמור.

(ו) התקבל היתר לחדירה לדבר המגלם חומר מחשב לפי סעיף זה, ואגב ביצועו התקבל מידע מתקשורת בין מחשבים – קבלת מידע זה לא תיחשב להאזנת סתר לפי חוק האזנת סתר.

(ז) לא יוסמך בעל תפקיד כאמור מבין עובדי השירות לביצוע חדירה לחומר מחשב אלא לאחר שעבר הכשרה מתאימה הנדרשת לצורך ביצוע החדירה לחומר מחשב, שקבע ראש שירות הביטחון הכללי בכללים, ורשאי הוא לקבוע הכשרות שונות לעניין סוגים שונים של פעולות הדרושות לצורך חדירה לחומר מחשב או לעניין סוגים שונים של חומר מחשב.

(ח) שימוש במאגר מידע כהגדרתו בסעיף 8א לחוק שהתקבל אגב ביצוע היתר לפי סעיף זה, ייעשה בהתאם להוראות סעיף 8א.".

הוספת סעיף 10א

8. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

"ביצוע פעולה בדבר המגלם חומר מחשב

10א (1) ראש הממשלה רשאי, לבקשת ראש השירות, להתיר לבעלי תפקידים מבין עובדי השירות, שנקבעו בהוראות השירות, לבצע פעולה בדבר המגלם חומר מחשב, אם שוכנע כי הפעולה חיונית לשם סיכול או מניעה של פעילות טרור או ריגול, וכי יש בה משום סיכון חיי אדם או פגיעה חמורה בביטחון המדינה, וכי לא ניתן, באופן סביר, להשיג את המטרה האמורה בדרך אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה. בקשה להיתר ביחס לפעולה בחומר מחשב המשמש בעלי מקצוע כאמור בסעיף 10(ה) תוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה.

(2) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי ראש השירות להתיר בכתב ביצוע פעולה בחומר מחשב, אם שוכנע כי ביצוע הפעולה כאמור הוא חיוני ואינו סובל דיחוי, וכי אין סיפק לקבל היתר לפי סעיף קטן (א) מבעוד מועד; היתר לפי סעיף קטן זה יהיה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות מהמועד שניתן, וניתן יהיה להאריכו בהתאם לאמור בסעיף קטן (א), ככל שהדבר נדרש.

(3) (1) נתן ראש השירות היתר לפי סעיף קטן (ב), למעט היתר ביחס לחומר מחשב המשמש בעלי מקצוע כאמור בסעיף 10(ה), ידווח על כך מיד לראש הממשלה, וראש הממשלה יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

(2) נתן ראש השירות היתר לפי סעיף קטן (ב) ביחס לחומר מחשב המשמש בעל מקצוע כאמור בסעיף 10(ה), ידווח על כך מיד ליועץ המשפטי לממשלה, והיועץ המשפטי לממשלה יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

(4) בבקשה להיתר לפי סעיף זה, יפורטו העובדות והנימוקים למתן ההיתר, סוג הפעולה בחומר מחשב שמבוקש להתיר, תיאור חומר המחשב שביחס אליו מבוקש ההיתר, זהות המחזיק במחשב או בחומר המחשב, לרבות מי שהמחשב או חומר המחשב מצוי בשליטתו, ככל שהם ידועים, תקופת תוקפו של ההיתר המבוקש וכן הוראות ותנאים מוצעים לעניין דרך ביצוע הפעולה המבוקשת.

(5) ביצוע פעולה בחומר מחשב לפי סעיף זה יתועד בכתב באופן שייקבע בכללים.

(6) ראש השירות ימסור דיווח ליועץ המשפטי לממשלה, אחת ל–30 ימים, ולוועדת הכנסת לענייני השירות – אחת לשנה, על היתרים שניתנו לפי סעיף זה. הדיווח יכלול את התכליות לשמן התבקשו ההיתרים, מספר ההיתרים שניתנו והערכה בדבר מידת התועלת שהופקה מהמידע שהתקבל כתוצאה ממתן ההיתרים.

(7) בסעיף זה, "פעולה בחומר מחשב" – חדירה לחומר מחשב ושיבוש פעולה של מחשב או הפרעה לשימוש בו, וכן מחיקה, שינוי או שיבוש של חומר מחשב או הפרעה לשימוש בו. בסעיף זה "חדירה לחומר מחשב" – למעט העתקה, עיון והפקה של חומר מחשב.

(8) התקבל היתר לביצוע פעולה בחומר מחשב לפי סעיף זה, ואגב ביצועו התקבל מידע מתקשורת בין מחשבים – קבלת מידע זה לא תיחשב להאזנת סתר לפי חוק האזנת סתר.".

תיקון סעיף 11

9. בסעיף 11 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א) –

במקום הגדרת "מידע" יבוא "נתוני תקשורת כהגדרתם בכללים, לרבות באינטרנט, וכן נתונים הנוגעים להפעלת מערכות תקשורת, למעט תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת סתר, וכן נתוני שימוש באינטרנט שאינם תוכן שיחה בין אנשים.".

(2) בסעיף קטן (ב) –

(1) אחרי "סוגי מידע המצויים" יימחק "במאגרי מידע של" ויבוא "בידי";

(2) אחרי "לצורך מילוי תפקידיו לפי חוק זה" יבוא "וניתן יהיה לקבלם לפי סעיף קטן (ב1), והכל לאחר ששקל את מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך ושוכנע כי התועלת שתופק מקבלת סוגי המידע האמורים עולה על מידת הפגיעה בפרטיות; לעניין מידע מסוג נתוני שימוש באינטרנט, רשאי ראש הממשלה לקבוע כאמור אך לתכליות של סיכול טרור או ריגול ואבטחת אישים, במסגרת מילוי תפקידי השירות לפי סעיפים 7(ב)(1) ו-7(ב)(2) לחוק בלבד.".

(3) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא סעיף קטן (ב1) –

"(ב1) (1) ראש השירות רשאי להורות לספק מורשה להעביר לידי השירות מידע המצוי בידיו מבין סוגי המידע שנקבעו על-ידי ראש הממשלה כאמור בסעיף קטן (ב) וזאת לאחר ששקל, בין היתר, את מידת הפגיעה בפרטיות ואת מידת הפגיעה בספק המורשה הכרוכות בכך, ושוכנע כי המידע דרוש לצורך מילוי תפקידיו של השירות וכי התועלת שתופק מקבלתו עולה על מידת הפגיעה כאמור.

(2) ראש השירות ידווח בכתב על הוראה שנתן לפי סעיף זה לראש הממשלה וליועץ המשפטי לממשלה בהקדם האפשרי ולכל המאוחר תוך 72 שעות; ראש הממשלה יהיה רשאי לבטל את ההוראה או לסייגה.

(3) הוראה לפי סעיף זה תהיה לתקופה שתיקבע בה, אשר לא תעלה על 5 שנים, ואולם ראש השירות יהיה רשאי לשוב ולחדשה לתקופות נוספות כאמור, אם שוכנע כי הנימוקים לתתה עודם מתקיימים, ותחול לעניין זה הוראת פסקה (2); ההוראה ומידע הנוגע אליה יהיו חסויים וגילויים או פרסומם אסור.".

(4) אחרי סעיף קטן (ב1) יבוא סעיף קטן (ב2) –

"(ב2) השירות רשאי לבצע פעולות נלוות במטרה להנגיש סוגי מידע המתקבלים מכוח סעיף זה, אשר לא ניתן היה לקבלם או לעשות בהם שימוש לפי סעיף זה לולא פעולות אלו, ובלבד שמכוח סעיף זה לא ישמר ולא יעשה שימוש במידע נוסף שאינו חיוני לשם קבלת סוגי המידע כאמור."

(5) בסעיף קטן (ג) –

(1) במקום "המצוי במאגר מידע" יבוא "שהתקבל";

(2) במקום "היתר מאת ראש השירות" יבוא "הסמכה מאת ראש השירות";

(3) במקום "בהיתר יפורטו" יבוא "בהסמכה יפורטו";

(4) אחרי "והמטרה שלשמה הוא נדרש" יימחק "ופרטים לענין מאגר המידע שבו הוא מצוי";

(5) במקום "ההיתר יהיה לתקופה שתיקבע בו ושלא תעלה על שישה חודשים" יבוא "ההסמכה תהיה לתקופת מילוי התפקיד, ולא תעלה על 12 חודשים";

(6) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא סעיף קטן (ג1) –

"(ג1) שימוש במידע שיועבר לשירות לפי סעיף קטן (ב1) ייעשה באופן שיצמצם את מידת הפגיעה בפרטיות, בין היתר לעניין אופן עיבוד המידע, אופן אגירת המידע ומתן הרשאות גישה למידע, התייחסות בעלי המקצוע המפורטים בסעיף 9א לחוק האזנת סתר, ולעניין נתוני שימוש באינטרנט גם לעניין הנסיבות שיאפשרו עיבוד המידע באופן שאינו ממוכן, והכל כפי שייקבע בכללים.".

(7) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) ראש השירות ימסור לראש הממשלה וליועץ המשפטי לממשלה, אחת לשלושה חודשים, ולוועדת הכנסת לענייני השירות – אחת לשנה, דיווח שיכלול, בין השאר, פירוט בדבר הוראות שניתנו לספקים מורשים לפי סעיף קטן (ב1), סוגי המידע שהתקבלו לפי סעיף זה, תכליות השימוש בכל סוג מידע, אופן השימוש במידע, אירועים חריגים שהתרחשו במסגרת השימוש במידע, הערכה בדבר מידת התועלת של כל סוג מידע למימוש תפקידי השירות ומספר ההסמכות שניתנו לפי סעיף זה";

(8) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) במילוי הוראה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 13(ה) לחוק התקשורת.".

(9) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) לא יעשה שימוש במידע המתקבל לפי סעיף זה אלא לצורך מילוי תפקידי השירות מכוח החוק ובהתאם לתקנות ולכללים מכוחו.".

(6) "אין בסעיף זה כדי לגרוע מסמכויות השירות לקבל או לאסוף נתוני תקשורת מכוח סמכות אחרת על פי דין.".

הוספת סעיף 11א

10. אחרי סעיף 11 המתוקן יבוא:

"סמכות נוספת לעניין מידע או סוגי מידע

11א (1) התעורר צורך חיוני בהפעלת סמכות לעניין מידע או סוגי מידע לשם מניעת עבירות בתחומים המפורטים בסעיפים 7(ב)(1), (2) או (6) לחוק, ונמצא כי אין בסעיפים 8-11 לחוק כדי לתת לו מענה, רשאית ועדת השרים לענייני השירות, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, להקנות לשירות סמכות כאמור, למשך שנה או עד לעיגון הסמכות בחוק, לפי המוקדם מביניהם, לאחר שהשתכנעה כי התעוררו נסיבות חדשות המצדיקות זאת. ועדת השרים, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות רשאית לאשר את הארכת הקניית הסמכות למשך תקופה נוספת של שנה.

(2) ראש השירות ימסור לראש הממשלה, לוועדת הכנסת לענייני השירות וליועץ המשפטי לממשלה – אחת לשישה חודשים, דיווח על אופן הפעלת הסמכות כאמור; הדיווח יכלול פרטים אודות המידע או סוג המידע שלגביו הופעלה הסמכות, השימוש שהשירות עשה בו לצורך מילוי תפקידיו והערכה בדבר מידת התועלת של המידע או סוג המידע למימוש תפקידי השירות.".

הוספת סעיף 11ב 11. אחרי סעיף 11א המוצע יבוא:

"הוראות לעניין טיפול במידע שהתקבל או נאסף 11ב (1) ראש הממשלה יקבע בכללים הוראות בדבר תקופות שמירתו, מחיקתו וביעורו של מידע שהתקבל בשירות לפי סעיפים 8א, 9, 10, 10א, 11 ו-11א. תקופת השמירה לא תעלה על 5 שנים ממועד קבלת או איסוף המידע או מאגר המידע, אלא אם ראש השירות יקבע כי שמירת מידע מסוים לתקופה ארוכה יותר נחוצה לצורך חקירה; כן יקבע ראש הממשלה, בהסכמת שר המשפטים, בכללים, הוראות בדבר דרך העברת סוגי המידע לשירות, פיקוח ובקרה של השירות על השימוש במידע שהועבר לו לפי סעיפים אלו ואופן החזקתו ושמירתו של מידע כאמור.

(2) בוטל היתר שניתן לשירות מכוח סעיפים 8א(ג)(2), 10(ב) ו-10א(ג), יימחק המידע שהתקבל או נאסף מכוח ההיתר שבוטל ללא דיחוי.

(3) על אף האמור בפסקאות (א) ו-(ב) לעיל, ידיעות ותוצרים מודיעיניים שהופקו בהתבסס על מידע או מאגר מידע שהתקבלו או נאספו לפי סעיפים 8א, 9, 10, 10א, 11 ו-11א – לא יימחקו.

(4) נקבעו כללים לפי דין, המאפשרים לשירות להורות לגוף אחר להעביר לו סוגי מידע, יחולו הוראות סעיף זה, בשינויים המחויבים; כללים והוראות כאמור לא יקבעו אלא לאחר שנשקלה, בין היתר, מידת הפגיעה בפרטיות, ונמצא כי התועלת שתופק מקבלת המידע לפיהם עולה, בנסיבות העניין, על מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך; כללים כאמור יכללו קביעה לעניין תוקף הוראה שתינתן מכוחם והוראות לעניין אופן קביעת מורשי השימוש במידע שיתקבל.".

תיקון סעיף 15 12. בסעיף 15 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים במקום "התאמה ביטחונית" יבוא "סיווג ביטחוני והתאמה ביטחונית".

(2) סעיף קטן (א) המקורי יהפוך לסעיף קטן (א1).

(3) לפני סעיף קטן (א1) יתווסף סעיף קטן (א) חדש –

"(א) לצורך מילוי תפקידו לפי סעיף 7(ב)(3), השירות יהיה רשאי לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני לתפקידים ולמשרות כדלקמן:

(1) תפקידים ומשרות בשירות הציבורי ובגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה, למעט לנבחרי ציבור ולשופטים; לעניין זה: "שופטים" – מי שבידם סמכות שפיטה לפי חוק-יסוד: השפיטה, למעט מועמדים לשפיטה ולמעט שופט צבאי לפי חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955;

(2) (1) בעל תפקיד בהליך שאחד הצדדים לו שאינו המדינה הוא אדם אשר ביצע או מבצע תפקיד או משרה שסווגו בסיווג בטחוני או יורשיו של אדם כאמור, ובלבד שראש השירות שוכנע כי התקיימו שני אלה:

(1) האדם האמור נחשף במסגרת מילוי תפקידו למידע מסווג הנדרש לצורך הכרעה בהליך או שמידע מסווג אחר הנוגע לו במישרין, בהקשרי התפקיד או המשרה אותם ביצע, נדרש לצורך הכרעה בהליך;

(2) מילוי התפקיד בהליך מחייב חשיפה למידע המסווג האמור.

(2) ביצוע הליך התאמה ביטחונית לבעל תפקיד כאמור יותנה בהסכמתו; לעניין זה: "הליך" – הליך שיפוטי, הליך מעין שיפוטי, הליך מנהלי, או הליך אחר ליישוב סכסוכים, וכן הליך בפני ועדת חקירה מכוח חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1969.".

(4) בסעיף קטן (ב) בפסקה (2) –

(1) אחרי "הוראות לעניין הודעה" – יימחק "למעביד", ויבוא "למעסיק";

(2) אחרי "דרישות סיווג ביטחוני" – יימחק "לעובדיו", ויבוא "למועסקיו".

תיקון סעיף 19 13. בסעיף 19(א)(1) לחוק העיקרי אחרי "נוהלי השירות" יבוא "דיווחים, היתרים, הסמכות".

תיקון סעיף 22 14. בסעיף 22 (א) לחוק העיקרי במקום "ונוהלי השירות" יבוא "נוהלי השירות, דיווחים, היתרים והסמכות".

הוראת מעבר 15. "הודעה שהוצאה לספק מורשה מכוח סעיף 11 לחוק כנוסחו ערב תחילתו של תיקון זה תעמוד בתוקפה למשך שנה, לכל היותר, או עד למתן הודעה לאותו בעל רישיון לפי סעיף 11 המתוקן, לפי המוקדם מביניהם. בתוך תקופה זו ישקול ראש השירות האם להפעיל את סמכותו לפי סעיף 11(ב1) להורות לספקים שהוצאו להם הודעות כאמור להמשיך ולהעביר מידע לידי השירות.".

תיקון התוספת 16. בתוספת לחוק העיקרי –

במקום "חוק סמכויות חיפוש לשעת חירום (הוראת שעה), תשכ"ט-1969" יבוא "חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005".

דברי הסבר

כללי

מאז חקיקתו של חוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002 (להלן – חוק השב"כ או החוק), לפני כשני עשורים, חלו שינויים משמעותיים באיומים שעימם מתמודד שירות הביטחון הכללי (להלן – השירות), המופקד על-פי החוק על שמירת ביטחון המדינה וסדרי המשטר הדמוקרטי ומוסדותיו מפני איומי טרור, חבלה, חתרנות, ריגול וחשיפת סודות מדינה, בפרט בשים לב למציאות הטכנולוגית המתפתחת. המענה של השירות לאיומים אלה נשען כיום על סמכויותיו הקיימות לפי חוק השב"כ (ובפרט, לפי סעיפים 8-11 לחוק), בדרך של פרשנות והסדרה בכללים ובנהלים. יחד עם זאת, לנוכח התפתחויות אלה, מטרת התיקון המוצע לחוק היא להבהיר את החקיקה הראשית, בפרט בעולמות המחשוב והסייבר, ולהתאימה למציאות הנוכחית, תוך גידור הסמכויות וקביעת מנגנוני דיווח, פיקוח ובקרה אפקטיביים.

סעיף 1

מוצע להוסיף לסעיף 1 לחוק את ההגדרות "דבר המגלם חומר מחשב", "חדירה לחומר מחשב", "חומר מחשב", "חוק האזנת סתר", "חוק הגנת הפרטיות", "מאגר מידע" ו-"מחשב", תוך הפנייה להגדרות הקיימות בדברי חקיקה אחרים.

סעיף 2

לצורך הרחבת סמכות השירות לתת הוראות בעניין סיווג ביטחוני ולבצע הליכי התאמה ביטחונית לגורמים שאינם נחשבים למי שממלאים תפקיד או משרה בשירות הציבורי או בגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה, כנוסחו של סעיף 7(ב)(3) דהיום, מוצע לתקן את פסקה (3) ולמחוק את ההתייחסות לקביעת הוראות בדבר סיווג בטחוני והתאמה ביטחונית לתפקידים ולמשרות בשירות הציבורי ובגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה. חלף האמור, מוצע לעגן סמכות זו בסעיף 15.

סעיף 3

סעיף 8(א) לחוק בנוסחו דהיום קובע, בין היתר, כי לצורך מילוי תפקידיו מוסמך השירות, באמצעות עובדיו, לקבל ולאסוף מידע, וכן להעביר מידע לגופים אחרים בהתאם לכללים שייקבעו ובכפוף להוראות כל דין. יצוין, כי בכל הנוגע לקבלה ולאיסוף של מידע,

אשר אינה טעונה לפי החוק הסדרה נוספת בכללים, פורשה סמכות זו לאורך השנים כמתייחסת, ככלל, לקבלה ולאיסוף של מידע פרטני, על רקע צורך קונקרטי בלבד. על רקע זאת, מוצע כעת להבהיר כי תוקנה לשירות סמכות נוספת שעניינה איסוף מאגרי מידע, אך זאת בכפוף למגבלות ולתנאים המוצעים לעניינים אלו בסעיפי הסמכה פרטניים שיסדירו זאת: סעיף 8א – לעניין קבלה ואיסוף של מאגרי מידע, וסעיף 8ב – לעניין העברת מאגרי מידע.

סעיף 4

מוצע להוסיף לחוק השב"כ סעיף חדש, סעיף 8א, אשר יעגן את סמכותו של השירות לקבל ולאסוף מאגרי מידע מהסוגים המפורטים בו, ולעשות בהם שימוש, כמפורט בסעיף, והכל בכפוף למגבלות ולתנאים המוצעים בסעיף זה, לרבות מנגנוני אישור, בקרה ודיווח הנדרשים לשם כך.

בפסקה (א) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע כי "מידע בעל רגישות מיוחדת" אשר השירות יהיה מנוע מלקבל, לאסוף ולעשות בו שימוש, יכלול סוגי מידע שונים, אשר מתאפיינים בכך שהנגישות להם כרוכה בפגיעה בזכויות יסוד, ובראשן הזכות לפרטיות, הגוברת על הצורך הביטחוני באיסופם ובקבלתם לצורך מילוי תפקידי השירות. מידע כאמור כולל, בין היתר, מידע רפואי, מידע גנטי, מידע כלכלי ועוד.

לעניין מידע על אודות דעותיו הפוליטיות של אדם או על אמונותיו הדתיות, יצוין כי על אף שמדובר במידע אישי רגיש, במקרים חריגים הוא עלול להצביע על חשש ממשי לביצוע מעשים שלא כדין, ועל כן, בנסיבות חריגות אלו, יוכל השירות לאסוף מאגרים המכילים מידע מסוג זה.

לעניין מידע על צנעת חייו האישיים של אדם, יצוין כי סוג מידע זה יכול להתייחס, למשל, להתנהגותו של אדם ברשות היחיד, להתנהגותו המינית או להעדפותיו המיניות, ליחסיו המשפחתיים וכדומה. יובהר, כי לא כל מידע אישי על אודות אדם ייחשב למידע על צנעת חייו האישיים, אלא הכוונה היא למידע אינטימי, המצוי בליבת הזכות לפרטיות. כך למשל, נקבע בעניין ע"א 1697/11 **א. גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' ורדי** (פורסם בנבו, 23.1.2013) כי גם מידע על ביתו של אדם עשוי להיחשב למידע על צנעת חייו האישיים, וזאת בנסיבות שיש בהן כדי להעיד על התנהגותו של אותו אדם בביתו. בהתאם לפסיקה זו, הדמיות ממוחשבות המציגות את חוץ ביתו של אדם לא ייחשבו למידע על צנעת חייו האישיים, בעוד שהדמיות ממוחשבות המציגות את פנים ביתו של אדם וחושפות חללים "אישיים" בו, שיש בהם כדי להעיד על אורחות חייו, ייחשבו לפגיעה כאמור.

עוד יובהר, כי בגדר צנעת חייו האישיים של אדם לא ייכללו, לעניין זה, נתוני מיקום ונתוני תעבורה כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח-2007, כך שאין בקביעת סוג מידע זה כמידע בעל רגישות מיוחדת כדי לשלול את אפשרות השירות לקבל ולאסוף מאגרי מידע הכוללים פרטי מידע אלה, בכפוף ליתר המגבלות והתנאים הקבועים בהצעה. עוד יצוין, כי במקרים חריגים, כאשר מידע על צנעת חייו האישיים של אדם עלול לבסס חשש ממשי לביצוע מעשים שלא כדין, יוסמך השירות לאסוף מאגרים המכילים מידע כאמור.

בנוסף, מוצע כי שר המשפטים יוכל להוסיף בצו, לאחר התייעצות עם ראש הממשלה, סוגי מידע נוספים שייחשבו לבעלי רגישות מיוחדת, ומשכך השירות יהיה מנוע מלאסוף מאגרים המכילים אותם.

בפסקה (ב)(1) בסעיף 8א המוצע מוצע כי אפשרות השירות לקבל ולאסוף מאגרי מידע תותנה בקבלת היתר לכך מאת ראש הממשלה לעניין כל מאגר ומאגר. היתר כאמור יוכל להינתן רק מקום בו מאגר המידע דרוש לשירות לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיפים 7(ב)(1) ו-(2) לחוק השב"כ, שעניינם בסיכול ומניעה של פעילות בלתי-חוקית שמטרתה לפגוע בביטחון המדינה, בסדרי המשטר הדמוקרטי או במוסדותיו וכן באבטחת אנשים, מידע ומקומות שקבעה הממשלה, בהתאמה. ההסמכה האמורה אינה חלה על מאגרים הכוללים רק מידע בעל רגישות מיוחדת, כהגדרתם בסעיף 8א(א) לחוק, או על מאגרים שאפשרות קבלתם הוסדרה בדין אחר.

עוד מוצע לקבוע, כי היתר מאת ראש הממשלה כאמור בפסקה (ב)(1), יוכל להינתן רק על יסוד בקשה של ראש השירות לראש הממשלה לאחר קבלת חוות דעת מאת היועץ המשפטי לממשלה לבקשה.

בפסקה (ב)(2) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע כי בקשת ראש השירות כאמור תכלול פרטים על אופן איסוף או קבלת המאגר, מאפייני המאגר וסוגי המידע המצויים בו והיקפם, ככל שפרטים אלו ידועים לשירות. כמו כן, תכלול הבקשה נימוק בדבר הצורך בשימוש בנתונים הנמצאים במאגר. בנוסף, תפורט בבקשה התקופה המבוקשת להחזקת המאגר הדרושה לשירות על מנת להגשים את מטרת השימוש בו, וכן פירוט הגורמים שיורשו לעשות בו שימוש. פירוט נתונים אלו נועד להקנות בידי ראש הממשלה, וקודם לכך בידי היועץ המשפטי לממשלה, אפשרות לקיים בחינה מקיפה של הבקשה ובכך להבטיח שהיתר כאמור יינתן רק במקרים המקיימים את התנאים הקבועים בהצעת החוק.

בפסקה (ב)(3) בסעיף 8א המוצע מוצע להבנות את אופן הפעלת שיקול-דעתו של ראש הממשלה בבואו לבחון את בקשת השירות, כך שהוא יידרש לשקול, בין היתר, את מידת הפגיעה בפרטיות, ויוסמך לתת היתר לשירות לקבל או לאסוף מאגר מידע רק לאחר ששוכנע כי התועלת שתופק מהשימוש במידע שבמאגר עולה על מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך. עוד מוצע לקבוע, כי היתר לקבלה או איסוף של מאגר כאמור יינתן לתקופה של עד 24 חודשים וכי ניתן יהיה לשוב ולחדשו לתקופות נוספות של עד 24 חודשים בכל פעם.

בפסקה (ב)(4) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע, כי במידה שמאגר מידע מכיל הן מידע בעל רגישות מיוחדת והן מידע שאינו כזה, ראש הממשלה יוסמך להתיר לשירות לאסוף או לקבל את המאגר רק אם ניתן לבצע הפרדה בין שני סוגי המידע, כך שבשירות יימצא רק החלק מתוך המאגר הכולל מידע שאינו בעל רגישות מיוחדת. ככל שלא ניתן לבצע הפרדה כאמור, לא יינתן היתר לשירות לקבל או לאסוף את המאגר.

בפסקה (ג)(1) בסעיף 8א המוצע מוצע להסמיך את ראש השירות, במקרים בהם הוא שוכנע כי קיים צורך דחוף בקבלת מאגר או באיסופו ולא ניתן לקבל היתר מאת ראש הממשלה מבעוד מועד בשל הדחיפות האמורה, להתיר לשירות לקבל או לאסוף מאגר כאמור, בלא שניתן היתר כאמור מאת ראש הממשלה קודם לכן. בעשותו כן, ישקול ראש השירות את השיקולים שעל ראש הממשלה לשקול כחלק מהפעלת סמכותו למתן היתר לקבלה או לאיסוף של מאגר מידע, בשינויים המחויבים. כך למשל, על ראש השירות לשקול את מידת הפגיעה בפרטיות ולהתיר לשירות לקבל או לאסוף מאגר מידע רק אם שוכנע שהתועלת בו עולה על מידת הפגיעה בפרטיות. כמו כן, השירות לא יהיה רשאי לעשות כל שימוש במידע הכלול במאגר שהתקבל או נאסף מכוח ההיתר שניתן על-ידי ראש השירות, אלא לאחר קבלת היתר מאת ראש הממשלה. משמע, במובחן מסוגיית קבלת המאגר או איסופו, אין בסמכות כאמור כדי לחרוג מהכלל לפיו השימוש במאגר יחייב היתר של ראש הממשלה, אשר יינתן לאחר קבלת חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה.

בפסקה (ג)(2) בסעיף 8א המוצע, מוצע לקבוע כי במקרים שבהם יאשר ראש השירות לקבל או לאסוף מאגר מידע לפי פסקה זו, יהיה עליו להודיע על כך מיד ליועץ המשפטי לממשלה ולראש הממשלה, אשר יהיה רשאי לבטל את ההיתר.

בפסקה (ד) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע, כי השירות יפנה בבקשה לקבלת היתר לאיסוף מאגר מידע רק במקרים שבהם לא ניתן, באופן סביר, לקבלו. זאת, על-יסוד ההנחה, כי קבלת מאגר בהסכמה כרוכה בפגיעה פחותה מאשר זו הכרוכה באיסוף מאגר, אשר ככלל, אינו טעון הסכמה. עוד מוצע להבהיר, כי קבלת מאגר ואיסוף מאגר יעשו בהתאם לסמכויות השירות לענייניים אלו לפי כל דין.

בפסקה (ה)(1) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע, כי בעוד שהיתר מאת ראש הממשלה לצורך איסוף או קבלה של מאגר מידע יוכל להינתן רק מקום בו אותו מאגר דרוש לשירות לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיפים 7(ב)(1) ו-(2) לחוק השב"כ, כאמור בפסקה (ב)(1) לעיל, הרי שככל שניתן היתר כאמור לעניין מאגר מסוים, השירות יהא רשאי לעשות שימוש באותו מאגר גם לצורך מילוי

יתר תפקידיו לפי חוק השב"כ. לצד זאת, מוצע כי לעניין השימוש במידע שבמאגר לתפקידי השירות שאינם אלו המנויים בסעיפים 7(ב)(1) ו-(2), ייעשה בהתאם להוראות שייקבעו בכללים ובאופן שיצמצם את מידת הפגיעה בפרטיות.

בפסקה (ה)(2) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע, כי השימוש במידע שמקורו במאגרי מידע שהתקבלו או נאספו לפי סעיף זה ייעשה רק על-ידי בעלי תפקידים מסוימים שהוסמכו לכך על-ידי ראש השירות, לאחר ששוכנע כי הם נדרשים לכך לצורך מילוי התפקיד. הסמכה כאמור תהיה לתקופת מילוי התפקיד ולא תעלה על 12 חודשים, אולם ראש השירות יוכל לשוב ולחדשה. כמו כן, בכתב ההסמכה יפורטו השימוש הנדרש במאגר והתכליות שלשמן ניתן יהיה לעשות בו שימוש.

בפסקה (ו) בסעיף 8א המוצע בהמשך למוצע בפסקה (א)(8) אשר לפיה לעניין ההגדרה של מידע בעל רגישות מיוחדת ייחשב, בהקשר של מזהה ביומטרי, רק מזהה שהוא נתון ביומטרי, בשונה מאמצעי זיהוי ביומטרי. מוצע לקבוע, כי לעניין מאגר המכיל אמצעי זיהוי ביומטרי (כגון תמונת פנים) אשר ממנו ניתן להפיק נתון ביומטרי, השירות יוכל להפיק ולעשות שימוש בנתון ביומטרי כאמור רק על בסיס צורך פרטני ובכפוף לכללים שייקבעו לעניין זה וזאת לשם צמצום הפגיעה בפרטיות כתוצאה משימוש כאמור. זאת, לנוכח רגישות המידע האמור הגם שהוא אינו עולה כדי מידע בעל רגישות מיוחדת כהגדרתה בהצעה.

בפסקה (ז) בסעיף 8א המוצע מוצע לקבוע כי ראש השירות ימסור לראש הממשלה, ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת הכנסת לענייני השירות, דיווחים עיתיים על מאגרי מידע שהתקבלו או נאספו מכוח סעיף זה. דיווח זה יתייחס, בין היתר, למידע הנמצא בכל מאגר, לשימוש שעשה השירות במידע שבמאגרים, למידת התועלת של כל מאגר למימוש תפקידי השירות ועוד. דיווח זה נועד לאפשר פיקוח ובקרה חיצונית מקיפה על פעילות השירות מכוח סעיף זה, הן במישור הפנים-ממשלתי והן מטעמה של הרשות המחוקקת, ובכך להבטיח כי קבלתם ואיסופם של מאגרי מידע, כמו גם אופן השימוש בהם, נעשים רק מקום בו הדבר דרוש לצורך הגשמת התכליות שלשמן ניתנו סמכויות אלו לשירות, ותוך איזון הולם בין התכלית הביטחונית לבין הפגיעה הכרוכה בכך בזכויות יסוד.

בפסקה (ח) בסעיף 8א המוצע מוצע להבהיר, כי האמור בחוק זה אינו גורע מסמכותו של השירות לקבל או לאסוף מידע או מאגר מידע על-פי כל דין אחר. כך למשל, לעניין מאגרים של גופים ציבוריים שהשירות רשאי לקבלם בהתאם להוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 או איסוף מידע שאינו עולה כדי מאגר מידע, בהתאם להוראות סעיף 8.

סעיף 5

מוצע להוסיף לחוק השב"כ סעיף חדש, סעיף 8ב, אשר יעגן את סמכותו של השירות להעביר מאגרי מידע מהסוגים המפורטים בו, בכפוף למגבלות ולתנאים המוצעים בסעיף זה.

בפסקה (א) בסעיף 8ב המוצע מוצע לקבוע כי סמכותו של השירות להעביר מאגר מידע שהתקבל או נאסף על-ידיו תוכל להיות מופעלת במקרים בהם קיימים טעמים מיוחדים לכך, כאשר הדבר דרוש לצורך מילוי תפקידיו של השירות, בהתאם להוראות שייקבעו לעניין זה בכללים, ובאישור ראש השירות. עוד מוצע, להבנות את אופן הפעלת שיקול-דעתו של ראש השירות בבואו לאשר העברת מאגר כאמור, כך שהדבר יותנה בכך שראש השירות השתכנע כי הצורך בהעברת המאגר עולה על הפגיעה בפרטיות שעלולה להיגרם כתוצאה מכך וכן עולה על פגיעה אפשרית במקורות מידע או בשיטות פעולה של השירות.

בפסקה (ב) בסעיף 8ב המוצע מוצע להבהיר, כי לא יועבר מאגר מידע הכולל מידע על תושבי ישראל. לעניין זה, תושב ישראל הוא מי שרשום במרשם האוכלוסין כמשמעותו לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, הגדרה הכוללת אזרחים ישראלים, גם כאלה שמרכז חייהם מחוץ לישראל, וכן תושבי קבע ותושבי ארעי בישראל. כמו כן, מוצע לקבוע, כי מאגר מידע כאמור יועבר רק לגורמים שייקבעו בכללים ואשר מוסמכים להחזיק במידע מהסוג הכלול במאגר על-פי הדין החל עליהם.

בפסקה (ג) בסעיף 8ב המוצע מוצע לקבוע תנאים נוספים להעברת מאגרי מידע. ראשית, מוצע לקבוע כי השימוש במאגר המידע בידי הגורם שאליו יועבר יהיה רק למטרה שלשמה נמסר לו, אלא אם ניתן אישור לשימוש אחר על-ידי ראש השירות, מטעמים מיוחדים שיירשמו. בכל מקרה, ראש השירות יאשר את השימוש האחר רק במקרים שבהם מטרת השימוש נדרשת אף היא לצורך מילוי תפקידיו של השירות. שנית, המאגר לא יועבר מהגורם אליו הועבר לגורם אחר, אלא בכפוף לאישור ראש השירות ורק מטעמים מיוחדים שיירשמו. שלישית, הגורם שאליו יועבר המידע לא יהיה רשאי להעביר מידע מתוכו לידי גורם נוסף כלשהו אלא בכפוף לאישור ראש השירות, מטעמים מיוחדים שיירשמו. רביעית, על הגורם אליו הועבר המאגר להתחייב להקפיד על סודיות ואבטחת המידע המצוי בו.

בפסקה (ד) בסעיף 8ב המוצע מוצע לקבוע כי, בדומה לדיווחים העיתיים שראש השירות יידרש למסור לראש הממשלה, ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת הכנסת לענייני השירות בעניין קבלה, איסוף ושימוש במאגרי מידע מכוח סעיף 8א המוצע, כך הוא יידרש למסור דיווח לגורמים האמורים גם לעניין העברת מאגרי מידע, הגם שמדובר כאמור בסמכות שצפוי כי תופעל רק בהתקיימם של טעמים מיוחדים. דיווחים אלה יכללו פרטים על אודות המאגר שהועבר והמידע שנכלל בו, הצורך הביטחוני בהעברתו לשם מילוי תפקידי השירות וזהות הגורם שאליו הועבר. זאת, במטרה לפקח על פעילות השירות לעניין העברתם של מאגרי מידע מכוח הסעיף המוצע ולהבטיח כי זו נעשית בהתאם לתנאים הקבועים לעניין זה בסעיף זה ושייקבעו בכללים, ותוך הגשמת התכליות שלשמן ניתנה סמכות זו לשירות, תוך פגיעה פחותה ככל הניתן בזכויות יסוד.

סעיף 6

בהתאם לקבוע בסעיף 9 לחוק השב"כ, מוסמך השירות לבצע חיפוש על גופו של אדם, בכליו, במטענו, בכלי רכבו או בטובין אחרים שבידיו, ולתפוס חפץ או לאסוף מידע למטרות מודיעין במעברי גבול. למען הסר ספק, מוצע לציין בחוק במפורש כי המונחים "טובין" או "חפץ" מתייחסים גם למחשב ולדבר המגלם חומר מחשב. בהתאם לקבוע בפסקה (ב) לסעיף 9, בתנאים מסוימים, מוסמך השירות לבצע חיפוש כאמור ותפיסה שלא בנוכחות בעלי החפץ או המחזיק בו ובלא ידיעתו, ומוצע להבהיר כי החיפוש או התפיסה מכוח סעיף זה יבוצעו מקום בו לא ניתן, באופן סביר, להשיג את מטרת החיפוש והתפיסה בדרך אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה.

סעיף 7

בהתאם לקבוע בסעיף 10 לחוק השב"כ, השירות מוסמך לבצע חיפוש סמוי בכלי רכב ובחצרים למטרות מודיעין. מוצע להבהיר כי סמכות זו מתייחסת גם לחיפוש במחשב או בחומר מחשב, לרבות אם החיפוש מבוצע בדרך של חדירה למחשב, כהגדרתה בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק המחשבים). בכך, נוסח זה מבהיר גם כי מסורות לשירות סמכויות עזר הנדרשות לשם ביצוע הפעולה במישור הטכני, לרבות חדירה למחשב לשם התקנה והסרה של האמצעי הנדרש לביצוע החיפוש בחומר המחשב.

בפסקה (א) בסעיף 10 מוצע לציין במפורש כי סמכות החיפוש הסמוי הקבועה בסעיף זה, כוללת גם חיפוש במחשבים, היינו ביצוע חדירה לחומר מחשב ולדבר המגלם חומר מחשב, כמשמעותם בחוק המחשבים. עוד מוצע להבהיר, כי החיפוש מכוח סעיף זה יבוצע מקום בו לא ניתן, באופן סביר, להשיג את מטרת החיפוש בדרך אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה.

פסקה (ב) לסעיף 10 מתייחסת לסמכות ראש השירות ליתן היתר לחיפוש מקום בו שוכנע כי החיפוש חיוני ואינו סובל דיחוי וכי לא ניתן לקבל היתר מאת ראש הממשלה מבעוד מועד בשל הדחיפות האמורה. מוצע לצמצם את פרק הזמן במסגרתו יידרש ראש השירות לדווח לראש הממשלה על מתן ההיתר כך שיעמוד על עד 48 שעות וכן להוסיף כי ראש הממשלה רשאי לבטל את ההיתר או להאריכו.

בפסקה (ג) לסעיף 10 מוצע להוסיף כי הבקשה להיתר תכלול גם את פירוט בדבר הצורך באיסופו של המידע ואופן ביצוע החיפוש, ככל שזה ידוע מראש.

בפסקה (ד) לסעיף 10 מוצע להוסיף, נוסף לדיווח שנמסר ליועץ המשפטי לממשלה, גם דיווח עיתי לוועדת הכנסת לענייני שירות. כמו כן, מוצע להוסיף כי הדיווח יכלול את התכליות לשמם התבקשו ההיתרים, מספר ההיתרים שניתנו והערכה בדבר מידת התועלת שהופקה מהמידע שהתקבל כתוצאה ממתן ההיתרים.

בפסקה (ה) לסעיף 10 מוצע לסייג את סמכויות השירות בנוגע לחיפוש אצל בעלי מקצוע המנויים בסעיף 9א לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979 (להלן – חוק האזנת סתר), ולקבוע בהקשר זה הסדר דומה להסדר בעניין האזנת סתר לשיחות של בעלי המקצוע האמורים, לפי סעיף 9א לחוק האזנת סתר, וזאת מבלי לגרוע מן האמור בפסקאות (א) עד (ד) לסעיף זה. על פי המוצע, הסדר זה מחייב בקשה של ראש השירות לקבלת צו מבית משפט, אם יש חשד שבעל מקצוע עבר עבירת פשע שיש בה סכנה לפגיעה בביטחון המדינה. בקשה כזו מחייבת את אישור היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה.

בפסקה (ו) לסעיף 10 מוצע לקבוע כי ככל שאגב ביצוע חדירה לדבר המגלם חומר מחשב יתקבל מידע מתקשורת בין מחשבים, קבלת המידע האמור לא תיחשב להאזנת סתר, לפי חוק האזנת סתר.

בפסקה (ז) בסעיף 10 מוצע לקבוע כי בעל תפקיד מבין עובדי השירות אשר יוסמך לבצע חדירה לחומר מחשב, יקבל הסמכה לביצוע האמור רק לאחר שעבר הכשרה מתאימה, כפי שיקבע ראש השרות בכללים, וכן כי ראש השירות רשאי לקבוע הכשרות שונות לסוגי פעולות שונות הדרושות לצורך ביצוע החדירה או לעניין סוגים שונים של חומרי מחשב.

בפסקה (ח) בסעיף 10 מוצע להבהיר כי שימוש במאגר מידע כהגדרתו בסעיף 8א לעיל, אשר יתקבל אגב ביצוע היתר לפי סעיף 10 לחוק, ייעשה בהתאם להוראות הקבועות בסעיף 8א. עוד יובהר, כי החלת סעיף 8א, לרבות הצורך בהיתר מאת ראש הממשלה, מתייחסת למאגר מידע אשר נועד לשמש את השירות כמאגר מידע כללי, ולא ביחס למאגר מידע אשר נאסף או התקבל לתכלית אחרת, ממוקדת ומצומצמת.

סעיף 8

מוצע להוסיף סעיף חדש לחוק – סעיף 10א, שעניינו ביצוע פעולות בדבר המגלם חומר מחשב למטרת סיכול של פעילות טרור או ריגול, כמפורט להלן. לאור התגברות פעילות טרור, לשם הכנת מעשי טרור, תיאומם, ארגונם או הסתה לביצועם על ידי שימוש בטכנולוגיה מתקדמת הקשורה למחשבים, ישנו צורך חיוני במתן סמכות לביצוע פעולות בדבר המגלם חומר מחשב הקשור לפעילות טרור, או לפעילות ריגול במטרה לשבש את פעילות הטרור או לסכלה כדי למנוע פגיעה בחיי אדם או למנוע פגיעה חמורה בביטחון המדינה.

ביחס לפסקה (א) בסעיף 10א המוצע, כדי להבטיח שימוש זהיר ומידתי בסמכות זו, מוצע לקבוע כי ככלל, רק ראש הממשלה יהיה הגורם המוסמך להתיר פעולה כאמור, על פי בקשת ראש השירות, וכן כי העילות לבקשה יהיו אם הפעולה חיונית לשם סיכול או מניעה של פעילות טרור או ריגול שיש בה משום סיכון חיי אדם או פגיעה חמורה בביטחון המדינה, וכי אין דרך סבירה אחרת שפגיעתה בזכויות פחותה, כדי להשיג את התכלית האמורה. עוד מוצע לקבוע, כי בקשה להיתר ביחס לפעולה בחומר מחשב המשמש בעלי מקצוע כאמור בסעיף 10(ה) המוצע תוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה או פרקליט המדינה, בדומה להסדרים אחרים הנוגעים לבעלי המקצוע המפורטים בסעיף 9א לחוק האזנת סתר.

ביחס לפסקה (ב) בסעיף 10א המוצע, מאחר שעשויות להתקיים נסיבות חריגות שבהן ביצוע פעולה כאמור הוא חיוני למטרות האמורות, ואינו סובל דיחוי עד לקבלת היתר כנדרש, מוצע להסמיך את ראש השירות להתיר לבצע פעולה כאמור, ואולם תוקפו

של היתר זה יהיה מוגבל ל–48 שעות, וניתן יהיה להאריכו בהתאם להוראות פסקה (א), ככל שהדבר נדרש.

בפסקה (ג) בסעיף 10א המוצע מוצע לקבוע הוראות לעניין מסירת דיווח על מתן היתר בידי ראש השירות במקרים דחופים לביצוע פעולה בחומר מחשב לפי סעיף קטן (ב). בפסקה (1) מוצע לקבוע כי ככל שראש השירות נתן היתר כאמור לפי סעיף (ב), למעט היתר ביחס לחומר מחשב המשמש בעלי מקצוע כאמור בסעיף 10(ה), ידווח באופן מיידי לראש הממשלה, אשר יהיה רשאי לבטלו. בפסקה (2) מוצע לקבוע כי ככל שנתן ראש השירות היתר כאמור בסעיף קטן (ב) ביחס לחומר מחשב המשמש בעל מקצוע כאמור בסעיף 10(ה) (בעלי המקצוע המנויים בסעיף 9א לחוק האזנת סתר), יועבר דיווח אל היועץ המשפטי לממשלה, אשר יהיה רשאי לבטלו. זאת, בדומה להסדרי הדיווח הקבועים בסעיפים 5(ב) ו-5(ג) לחוק האזנת סתר.

בפסקה (ד) בסעיף 10א המוצע, מוצע לקבוע הוראות בעניין הפירוט אשר יידרש בבקשה למתן היתר, לרבות תקופת תוקפו של היתר כאמור והוראות ותנאים מוצעים לעניין דרך ביצוע הפעולה המבוקשת.

בפסקה (ה) בסעיף 10א המוצע, מוצע לקבוע כי ביצוע הפעולה יתועד בכתב, באופן שייקבע בכללים.

בפסקה (ו) בסעיף 10א המוצע, מוצע לקבוע חובת דיווח על שימוש בסמכות זו ליועץ המשפטי לממשלה, אחת ל-30 ימים ולוועדת הכנסת לענייני שירות – אחת לשנה, בדומה לחובות הדיווח הקיימות על פי סעיף 10 לחוק, בהתאם לפירוט בחוק.

בפסקה (ז) בסעיף 10א המוצע מוצע לקבוע בחוק את הגדרת "פעולה בחומר מחשב", כשזו כוללת פעולות של חדירה לחומר מחשב ושיבוש פעולה של מחשב או הפרעה לשימוש בו. יובהר, כי חדירה לחומר מחשב לא תכלול פעולות של העתקה, עיון והפקה על-ידי עובד שירות, המוסדרות בסעיף 10 לחוק זה. עוד יובהר, כי הן חדירה לחומר מחשב והן פעולה בחומר מחשב כוללות גם את סמכויות העזר הנדרשות לשם ביצוע הפעולה לרבות חדירה למחשב לשם התקנה והסרה של האמצעי לביצוע הפעולות האמורות.

בפסקה (ח) בסעיף 10א המוצע, מוצע לקבוע כי ככל שאגב ביצוע פעולה בחומר מחשב יתקבל מידע מתקשורת בין מחשבים, קבלת המידע האמור לא תיחשב להאזנת סתר, לפי חוק האזנת סתר.

סעיף 9

בשים לב להתפתחויות הטכנולוגיות בעולם התקשורת מאז חקיקת החוק וסעיף 11 בפרט, מוצע לעדכן את הוראות החוק ולהתאימן למציאות הטכנולוגית הנוכחית באופן שיהלום את צרכי השירות בעת הזו, וכן לעגן בסעיף הוראות שונות שעניינן הבניית שיקול-הדעת בהפעלת הסמכות לפי הסעיף והגברת הפיקוח והבקרה על השירות בפעילותו לפי הסעיף.
ביחס לפסקה (א) בסעיף 11, סעיף 11(א) בנוסחו דהיום מגדיר "מידע" לעניין סעיף זה כ"לרבות נתוני תקשורת ולמעט תוכן שיחה כמשמעותו בחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979". מוצעים מספר תיקונים בהגדרה זו. ראשית, מוצע להשמיט את התיבה "לרבות", וזאת על מנת לתחום את סוגי המידע שניתן יהיה לקבוע בכללים מסווגים, לפי סעיף קטן (ב), לכדי רשימת קטגוריות ממצה, בשים לב להשלכתה של רשימת קטגוריות זו על היקף סמכותו של השירות, על הפגיעה הטמונה בה בזכויות ובאופן שעולה בקנה אחד עם הצורך בהסדרה מפורשת של סמכות זו. שנית, מאותו הטעם, מוצע להבהיר כי מידע כולל גם נתונים טכניים שנוגעים לאופן שבו מערכות התקשורת מופעלות על-ידי חברות התקשורת. שלישית, לנוכח השינויים שחלו בעולם התקשורת בעשורים האחרונים ובפרט שינויים במאפייני השימוש באמצעי תקשורת שונים והרחבת ההתבססות על תקשורת במרחב האינטרנט, מוצע להבהיר במפורש כי נתוני תקשורת כוללים גם נתונים כאמור מרשת האינטרנט, ובלבד שלא מדובר במידע העולה כדי "תוכן שיחה", כהגדרתה בחוק האזנת סתר. לבסוף, מוצע כי ההגדרה תחול על נתונים נוספים מרשת האינטרנט שאינם בגדר נתוני תקשורת, המעידים על יעדי השימוש ברשת, אך אינם עולים כדי תוכן שיחה בין אנשים.

ביחס לפסקה (ב) בסעיף 11, סעיף 11(ב) בנוסחו דהיום קובע כי "ראש הממשלה רשאי לקבוע בכללים כי סוגי מידע המצויים במאגרי מידע של ספק מורשה, שיפורטו בכללים, דרושים לשירות לצורכי מילוי תפקידיו לפי חוק זה, וכי על בעל הרישיון להעביר מידע מסוגים אלה לידי השירות". מוצע להבהיר מפורשות כי בטרם שראש הממשלה קובע את סוגי המידע אותם יוכל השירות לדרוש, כאמור, יהיה עליו לבחון את הפגיעה בפרטיות הכרוכה בקבלת מידע זה על-ידי השירות ולהשתכנע שהתועלת שתופק מסוגי המידע כאמור, לצורך מילוי תפקידי השירות, עולה על מידת הפגיעה בפרטיות. עוד מוצע לקבוע, כי ראש השירות יוכל לקבוע כאמור, ביחס לסוגי המידע המצויים בידי ספק מורשה, גם אם אינם מוחזקים במאגר. ביחס לנתוני השימוש באינטרנט, בשל רגישותם של נתונים אלו והפגיעה הנוספת בפרטיות הכרוכה בקבלתם על-ידי השירות ובשימוש בהם, מוצע לקבוע כי ראש הממשלה יוכל לאשר לשירות לקבלם רק לצרכים של סיכול טרור או ריגול כאמור בסעיף 7(ב)(1) לחוק השב"כ או לצורך אבטחת אישים כאמור בסעיף 7(ב)(2) לחוק.

בפסקה (ב1) בסעיף 11, מוצע לקבוע כי דרישת מידע מהסוגים שאושרו על-ידי ראש הממשלה בכללים מכוח סעיף זה מספקים מורשים תעשה בדרך של מתן הוראה של ראש השירות, וזאת לאחר ששקל את מידת הפגיעה בפרטיות הכרוכה במסירת המידע לשירות ובשימוש בו מצדו ואת הפגיעה הפוטנציאלית בספק המורשה כתוצאה מכך, וקבע כי התועלת מהעברת המידע לידי השירות עולה על הפגיעות האמורות. עוד מוצע לקבוע, כי לצורך חיזוק הפיקוח והבקרה על השירות, יידרש ראש השירות לדווח, תוך 72 שעות לכל היותר, לראש הממשלה וליועץ המשפטי לממשלה, על כל הוראה שמסר לספק מורשה כאמור. כמו כן, ראש הממשלה יוכל לבטל הוראה כאמור, או לסייגה. עוד מוצע, להגביל את משך תוקפה של הוראת ראש השירות לספק מורשה לחמש שנים לכל היותר. אולם, ראש השירות יהא רשאי לשוב ולחדשה לתקופות נוספות אם שוכנע כי הנימוקים לתתה עודם מתקיים, וזאת באופן שיחייב בחינה עיתית מצדו של האיזון בין הזכויות והאינטרסים הכרוכים בדבר. לבסוף, מוצע לקבוע כי הוראה מכוח סעיף זה ומידע הנוגע אליה יהיו חסויים ואסורים בפרסום וזאת על מנת למנוע חשיפת שיטות פעולה ויכולות של השירות.

בפסקה (ב2) המוצעת בסעיף 11, מוצע לקבוע כי על מנת לאפשר לשירות להיות נגיש לסוגי המידע אותם הוא רשאי לקבל מכוח סעיף 11, השירות יהיה רשאי לבצע גם פעולות הנלוות לאלו המבוצעות מכוח סעיף 11, ובלבד שלא היה יכול לקבל או לעשות שימוש בסוגי המידע האמורים ללא הפעולות הנלוות. עוד מוצע לקבוע שלא יעשה שימוש במידע נוסף שאינו חיוני לשם קבלת סוגי המידע אותם רשאי השירות לקבל מכוח הסעיף. יובהר, כי השימוש במידע נוסף שהינו חיוני לשם קבלת סוגי המידע יעשה בהיקף המינימלי הנדרש.

על יסוד נוסח סעיף קטן (ג) הקיים, מוצע להבהיר בפסקה (ג) כי השימוש במידע על-ידי בעלי תפקידים בשירות יחייב הסמכה לעניין מאת ראש השירות, לאחר ששוכנע כי הדבר דרוש לצורך מילוי התפקיד. הסמכה כאמור תהיה תקפה למשך תקופת התפקיד של הגורם המוסמך אך לא תעלה על 12 חודשים, אולם רשאי ראש השירות לשוב ולחדשה.

בפסקה (ג1) לסעיף 11 מוצע לקבוע הוראה מפורשת לפיה השימוש במידע שהתקבל לפי סעיף (ב1) על-ידי השירות יעשה באופן שיצמצם את מידת הפגיעה בפרטיות, ויחייב קביעה של הוראות קונקרטיות בנושא זה בכללים. זאת, בין היתר, לעניין אופן עיבוד המידע, אופן אגירת המידע, ומתן הרשאות לבעלי תפקידים בשירות לגישה למידע ולשימוש בו. בשל הרגישות הכרוכה במידע כאמור ביחס לבעלי חסיונות והפוטנציאל לפגיעה בחסיון, יידרש השירות להשתמש במידע באופן שיצמצם את הפגיעה האמורה למינימום הנדרש לצורך מילוי תפקידיו. בנוסף, ביחס לנתוני שימוש באינטרנט, מוצע לקבוע באופן ספציפי כי הכללים יכללו התייחסות גם לאופן שבו יתאפשר לעבד נתונים אלה על-ידי בעלי תפקידים בשירות באופן שאינו ממוכן.

בפסקה (ד) לסעיף 11, מוצע לעגן באופן מפורש ומפורט את הנושאים שיידרשו להיכלל בדיווח העיתי הקבוע כיום בסעיף 11. כך,

בין היתר, יידרש השירות לדווח על הוראות שנמסרו לספקים מורשים, סוגי המידע שהתקבלו, תכליות השימוש במידע, אופן השימוש במידע, אירועים חריגים שהתרחשו במסגרת השימוש במידע וכיוצ"ב.

בפסקה (ה) לסעיף 11, מוצע להעביר את פסקה (ו) בחוק הנוכחי לפסקה (ה) בסעיף 11, לפיה במילוי הוראות לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 13(ה) לחוק התקשורת.

בפסקה (ו) לסעיף 11, מוצע להבהיר, למען הסר ספק, כי השירות יהיה רשאי לעשות שימוש במידע המתקבל לפי סעיף זה רק לצורך מילוי תפקידיו כקבוע בחוק השב"כ ובהתאם לתקנות ולכללים מכוח חוק זה.

בפסקה (ז) לסעיף 11 מוצע להבהיר, אף בשים לב לסמכויות השירות מכוח סעיפים 8 ו- 8א לחוק, כי הסמכות המעוגנת בסעיף 11 אינה גורעת מסמכויותיו של השירות לקבל או לאסוף נתוני תקשורת מכוח הוראות דין אחרות.

סעיף 10

מוצע להוסיף סעיף חדש – סעיף 11א במסגרתו רשאית ועדת השרים לענייני השירות, באישור ועדת הכנסת לענייני השירות, להקנות לשירות סמכות נוספת לעניין מידע או סוגי מידע שאינה נכללת בסמכויות הקבועות בסעיפים 8-11 לחוק. זאת, בהתעורר צורך חיוני לשם מניעת עבירות בתחומים המפורטים בסעיפים 7(ב)(1), (2) או (6) לחוק, וככל שהשתכנעה ועדת השרים לענייני השירות כי התעוררו נסיבות חדשות המצדיקות זאת, כדוגמת שינוי במצב הביטחוני או שינוי ביכולות הטכנולוגיות, אשר לא ניתן היה להביאן בחשבון בעת תיקון החוק. והכל, ככל שבשל הצורך הדחוף בסמכויות אלו לא ניתן להמתין להסדרה בחקיקה ראשית של הקניית הסמכויות כאמור.
בפסקה (א) לסעיף 11א המוצע, מוצע לקבוע כי סמכות זו תוגבל בזמן – למשך שנה או עד לעיגון הסמכות בחוק, לפי המוקדם ביניהם, אולם ועדת השרים לענייני שירות תוכל, באישור ועדת הכנסת לענייני שירות, להאריך את הקניית הסמכות בשנה נוספת.

בפסקה (ב) לסעיף 11א המוצע, מוצע לקבוע כי ראש השירות ימסור לראש הממשלה, ליועץ המשפטי לממשלה ולוועדת הכנסת לענייני השירות, דיווח עתי אודות אופן הפעלת הסמכות, אחת לשישה חודשים. דיווח זה יתייחס למידע או לסוג המידע, לשימוש שעשה השירות בו לצורך מילוי תפקידו והערכה בדבר מידת התועלת של המידע או סוג המידע למימוש תפקידי השירות. דיווח זה נועד לאפשר פיקוח ובקרה חיצונית מקיפה על פעילות השירות מכוח סעיף זה, הן במישור הפנים-ממשלתי והן מטעמה של הרשות המחוקקת, ובכך להבטיח כי הפעלת הסמכות נעשית רק מקום בו הדבר דרוש לצורך הגשמת התכליות שלשמן הוקנתה הסמכות בידי השירות.

סעיף 11

מוצע להוסיף סעיף חדש – סעיף 11ב אשר יכלול הוראות שונות לעניין טיפול במידע ובפרט לעניין שמירה ומחיקה של מידע, המתקבל או נאסף מכוח סמכויות שונות של השירות לפי חוק זה או לפי דין רלוונטי אחר, וכן פיקוח ובקרה של השירות על השימוש במידע.
בהתאם, בפסקה (א) לסעיף 11ב המוצע, מוצע לקבוע כי ראש הממשלה יקבע בכללים הוראות לעניין תקופת שמירתו של המידע שהתקבל לפי סעיפים 8א, 9, 10, 10א, 11 ו- 11א תוך הבהרה, כי תקופת השמירה לא תעלה על חמש שנים. לצד האמור, ראש השירות יוכל להתיר שמירת מידע מסוים לתקופה ארוכה יותר מחמש שנים, במידה והמידע דרוש לצורך חקירה. עוד מוצע להוסיף, כי ראש הממשלה, בהסכמת שר המשפטים, יקבע הוראות בכללים בדבר דרך העברת סוגי המידע לשירות, פיקוח ובקרה של השירות על שימוש במידע וכן הוראות בדבר אופן החזקתו ושמירתו של המידע.

בפסקה (ב) לסעיף 11ב המוצע, מוצע להבהיר בסעיף כי ככל שבוטל היתר שניתן לשירות מכוח סעיפים 8א(ג)(2), 10(ב) ו-

10א(ג), המידע שנאסף מכוחו של ההיתר שבוטל יימחק ללא דיחוי.

לעומת זאת, בפסקה (ג) לסעיף 11ב המוצע, מוצע להבהיר כי תוצרים מודיעיניים או ידיעות שהופקו על בסיס המידע שהתקבל או נאסף לפי סעיפים 8א, 9, 10, 10א ו- 11 – לא יימחקו.

בפסקה (ד) לסעיף 11ב המוצע, מבוקש להחיל את הוראות הסעיף גם על כללים לפי דין אחר המאפשרים לשירות להורות לגוף אחר להעביר לו סוגי מידע. כן מוצע להבנות את שיקול הדעת בעת קביעת כללים כאמור והוראות מכוחם, וכן לקבוע כי כללים כאמור יכללו קביעה לעניין תוקף הוראה שתינתן מכוחם והוראות לעניין אופן קביעת מורשי השימוש במידע שיתקבל. הוראות אלה נועדו להבטיח כי העברת מידע לפי כללים כאמור לא תפגע בזכות לפרטיות במידה העולה על הנדרש.

<u>סעיף 12</u>

סמכות השירות לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני והתאמה ביטחונית מעוגנת בסעיף 7 לחוק המפרט את ייעוד השירות ותפקידיו. כיום, סמכות זו מסויגת לתפקידים ולמשרות בשירות הציבורי ובגופים אחרים, כפי שקבעה הממשלה. המדובר בגופים בהם קיים מידע המחייב מתן הוראות בדבר סיווג ביטחוני על ידי השירות וכן קביעה של התאמה ביטחונית לאדם המבצע תפקיד או משרה בגופים אלו.

בשנים האחרונות, עלה צורך לבצע התאמה ביטחונית לגורמים נוספים שאינם נחשבים במישרין למי שממלאים תפקיד או משרה בשירות הציבורי או בגופים אחרים כאמור. המדובר בבעלי מקצועות חופשיים כדוגמת עורכי דין, מומחים, מגשרים וכדומה, שאינם מועסקים בתפקיד או משרה כאמור, אלא שבהקשרים מסוימים, מילוי תפקידם מחייב חשיפתם לחומר מסווג. הכוונה היא לנסיבות שבהן, למשל מתנהל הליך משפטי בעניינו של אדם שמילא תפקיד שסווג בסיווג ביטחוני, ולצורך הכרעה בהליך נדרשת חשיפה למידע מסווג. ואולם, בא כוחו של אותו אדם אינו מרשה להיחשף למידע המסווג לשם ייצוגו בהליך. לצורך כך, נמצא כי נדרש להרחיב את תחולת סמכותו של השירות לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני לתפקידים כאמור, ובהתאם לכך גם לקבוע התאמה ביטחונית למי שממלא אותם.

על כן, מוצע לקבוע כי גם ביחס לבעלי תפקידים כאמור, אשר ממלאים תפקיד בהליך שצד לו הוא אדם אשר מבצע, או ביצע בעבר, תפקיד או משרה שסווגו בסיווג ביטחוני, או יורשיו של אדם כאמור, השירות יהיה רשאי לקבוע הוראות בדבר סיווג ביטחוני והתאמה ביטחונית. זאת, ובלבד שראש השירות שוכנע כי מתקיימים שני תנאים: ראשית, כי האדם האמור נחשף במסגרת תפקידו למידע מסווג הנדרש לצורך הכרעה בהליך, או שמידע מסווג אחר הנוגע לו במישרין, בהקשרי התפקיד או המשרה אותם ביצע , נדרש לצורך הכרעה בהליך. שנית, כי על מנת שבעל התפקיד האמור יוכל למלא כנדרש את תפקידו בהליך, נדרש כי הוא ייחשף למידע מסווג. כפועל יוצא מכך, על מנת שניתן יהיה לחשוף את בעל התפקיד האמור למידע מסווג, נדרש לקבוע את התאמתו הביטחונית באמצעות הליך בדיקה המבוצע על-ידי השירות, ואשר עשוי, כמקובל, לכלול גם בדיקת פוליגרף, לפי העניין. לעניין זה מוצע להגדיר "הליך" באופן רחב כך שיכלול הליכים שיפוטיים, הליכים מעין שיפוטיים, הליכים מנהליים, הליכים אחרים ליישוב

סכסוכים וכן הליכים בפני ועדות חקירה לפי חוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1969. בנוסף, מוצע לקבוע כי ביצוע הליך התאמה ביטחונית לבעל תפקיד כאמור יותנה בהסכמתו. יובהר כי אין בהסדר זה כדי לגרוע מסמכויות הוועדה לאישור סניגורים, אשר הוקמה מכוח סעיף 317 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

יצוין, כי במסגרת התיקון האמור מוצע להעביר חלק מן ההסדר הקבוע היום בסעיף 7(ב)(3) לעניין זה לסעיף 15. באופן זה סעיף 7(ב)(3) ייוחד לתפקיד המוטל על השירות בנושא זה וסעיף 15 יפרט את מכלול הסמכויות הנדרשות לשירות לצורך מילוי התפקיד האמור.

סעיף 13

מוצע להוסיף בסעיף 19(א)(1) לחוק כי אף דיווחים, היתרים והסמכות שהוצאו מכוח החוק הינם חסויים וגילויים ופרסומם אסור.

סעיף 14

מוצע להוסיף בסעיף 22(א) לחוק כי אף דיווחים, היתרים והסמכות שהוצאו מכוח החוק אינם טעונים פרסום ברשומות או פרסום פומבי אחר.

סעיף 15

כיום, השירות מקבל מידע ממספר ספקיות תקשורת, בהתאם להוראות שהוצאו מכוח סעיף 11 בנוסחו הנוכחי. לאור מכלול התיקונים המוצעים כמפורט לעיל, ובכלל זאת ההבניה המוצעת ביחס לשיקול-הדעת שיידרש להפעיל טרם מתן הוראות כאמור בידי ראש השירות, מוצע להוסיף הוראת מעבר שבמסגרתה ייקבע כי הודעות שהוצאו לספקים מורשים מכוח סעיף 11 בנוסחו הנוכחי יעמדו בתוקפן למשך תקופה של שנה לכל היותר, אשר במהלכה יידרש השירות לקיים בחינה מעמיקה ביחס להודעות שהוצאו עד כה לספקים מורשים לצורך העברת מידע לידי השירות, ולהכריע, בהתאם להליך הנדרש לצורך כך לפי סעיף קטן (ב1) המוצע, האם יש להורות לספקים מורשים אלה להמשיך ולהעביר מידע לידי השירות.

סעיף 16

סעיף 8(ב) לחוק קובע כי לשם מילוי תפקידי השירות לפי סעיפים 7(ב)(1), (2), או (6), יהיו לבעלי תפקידים מבין עובדי השירות סמכויות שוטר לפי החיקוקים שבתוספת. כיום, התוספת מונה מספר דברי חקיקה, ובכללם גם את לחוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה), התשכ"ט-1969. ואולם, חוק זה בוטל בשנת 2005 ובמקומו בא חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, תשס"ה-2005. בהתאם, מוצע לתקן את התוספת תוך מחיקת אזכורו של החוק שבוטל והוספת החוק שהתקבל תחתיו.